



SLAGELSE LÆRERKREDS.

KREDS 54

Matildevej 9, 4200 SLAGELSE. TLF. 58 52 82 88.

email 054@dlf.org www.slageselærerkreds.dk

Mundtlig beretning



2017.

Mundtlig beretning

Danmarks Lærerforeningen er en partipolitisk uafhængig organisation. Det giver os retten til at rise og rose ethvert politisk partis udmeldinger og handlinger. Nu kan man jo aldrig vide, hvor længe en regering eller en minister holder i Danmark, eller hvor meget en regering eller en minister kan få gennemført. Men en ministerpost er en magtfuld post. Derfor kan de udmeldinger en minister kommer med lægge spor ud for den fremtidige udvikling. Er det spor, der understøtter det, vi vil med skolen, skal vi fremme det. I efteråret fik vi en ny undervisningsminister – Merete Riisager. Hun var som tidligere undervisningsordfører kendt som en arg modstander af folkeskolereformen. Nu er hun som minister bundet af samme reform. Hvad kan vi så vente os af undervisningsministeren? Hun holdt på KL's Børne- og Unge topmøde i Ålborg i januar en tale, der kan give nogle indikationer. Jeg har bygget den mundtlige beretning op omkring nogle citater, som jeg vil sætte ind i en Slagelse kontekst:

Merete Riisager sagde: ”Rigtig mange forældre er tilfredse med deres børns skole – og ikke mindst med lærerne, som gør et kæmpe stykke arbejde hver dag”

Tilfredshed fra forældrene oplever de fleste lærere heldigvis om ikke på daglig basis så i hvert fald ofte, og at lærerne i Slagelse Kommune gør et kæmpe stykke arbejde er helt uomtvisteligt. Antallet af undervisningstimer har i indeværende skoleår igen, igen fået et nyk opad. Vi har nu en skole, hvor det gennemsnitlige undervisningstimal er over 890. Det er simpelthen urimeligt. Der er ubalance mellem opgaver og ressourcer. Det skyldes først og fremmest, at de ressourcer, skolerne får, ikke er tilstrækkelige. I ressourcetildelingsmodellen er der regnet med, at en lærer skal læse 733 fagfaglige undervisningstimer, og at den gennemsnitlige lærerløn inkl. pension er 472.000,- kr. Men på mange skoler er gennemsnitslønnen langt højere, så for at få tingene til at hænge sammen, er lærerne nødt til at blive planlagt med langt flere undervisningstimer. Det er ikke rimeligt. Ressourcetildelingen skal være af en sådan størrelse, at skolerne har midler til at aflønne det antal lærere med et rimeligt undervisningstimal, der skal til, for at undervisningen kan fungere optimalt.

Slagelse kommune er i færd med at lave et 360 graders eftersyn af skoleområdet. Det er et led i, at alle områder henover tid skal have foretaget et sådan eftersyn, og nu er tiden så kommet til skoleområdet. Det er blevet besluttet at undersøgelsen skal omfatte tildelingsmodeller, kvalitetsrapporten, inklusion og brobygning til dagtilbud

og ungdomsuddannelser, analyse af specialtilbud og tilbudsviften, og endelig inddragelse af tilgængelige data i forhold til medarbejdernes tilfredshed. Jeg kan kun håbe på, at undersøgelsen får blotlagt de problemer skoleområdet har – herunder den manglende balance mellem opgaver og ressourcer, og at politikerne handler på det. 360 graders undersøgelsen vil vi følge og kommentere meget nøje.

Skolestrukturændringer i betydningen skolelukninger vil ikke blive et tema. Uanset udfaldet af kommunalvalget til efteråret har byråds kandidaterne fra de to største partier meldt ud, at der ikke vil blive tale om skolelukninger i den kommende byrådsperiode. Men derfor kan der jo godt komme idéer til strukturændringer. Andre kommuner har eller rumler med at lave såkaldte matrikelskoler, hvor én skoleleder er leder for flere geografisk adskilte skoleafdelinger, der så har en afdelingsleder med begrænsede og uklare beslutningskompetencer. Det giver store udfordringer med den daglige drift på de enkelte matrikler – hvem kan bestemme hvad? Ved at samle et antal skoler til en skole med flere matrikler med et nyt ofte kunstigt navn giver identitetstab og kulturtab. Fællesmøder for alle ansatte giver lange transporttider. Den øverste leder har ikke det store kendskab til de enkelte medarbejdere – de bliver til initialer. Det er begrænset, hvad man med en sådan øvelse kan spare af ledelsesressourcer, og der er heller ikke de store muligheder for at optimere klassedannelsen, uden at elever skal tvinges ud af den nærmeste lokale distriktsskole, og sendes til en afdeling længere væk. Næstved har under stor ballade indført matrikelskoler i indeværende skoleår, og vi kan se, at ledere og lærere søger væk fra kommunen. Det er bestemt ikke en vej at gå for Slagelse Kommune.

Nu er resultaterne af de nationale test for 2016 i dansk og matematik kommet, og de viser, at eleverne i Slagelse Kommune viser fremgang over hele linjen, selvom Slagelse Kommune fortsat ligger under landsgennemsnittet, men afstanden mellem landsgennemsnittet og kommunegennemsnittet er samlet set reduceret fra 2014/15 til 2015/16. Hvis det kan tages som et udtryk for kvalitet, så har lærerne ydet et kæmpe stykke arbejde – ikke i kraft af men på trods af vilkårene. Vi skal arbejde hårdt på at forbedre vilkårene. Ikke blot i kredsstyrelsen men os alle sammen.

Her har Danmarks Lærerforening igangsat den involverende fagforening, som i korthed går ud på at involvere medlemmerne på den enkelte arbejdsplads til at drøfte forslag til forbedring af arbejdsforholdene. Det handler om, at en fagforening ikke er stærkere, end det engagement og sammenhold medlemmerne udviser. Vi har nu på to møder arbejdet med TR om, hvordan de på den enkelte arbejdsplads kan arbejde med

forhold, der ønskes ændret, og som man med kollegialt samarbejde og involvering kan lykkes med.

OG så er det valgår i år. Der skal vi sikre os, at folkeskolen kommer på dagsordenen. Vi har nedsat en lille arbejdsgruppe blandt kredsstyrelsesmedlemmer, som i den kommende tid vil se på, hvilke aktiviteter, der skal igangsættes op til kommunalvalget. Jeg håber, at I alle vil bakke op om disse aktiviteter og i øvrigt i alle sammenhænge, forsøge at tale folkeskolens sag. Mange gange står udsagn stærkere, hvis de kommer fra såkaldt almindelige lærere.

Merete Riisager sagde: ”Noget meget håndgribeligt er, at der er for meget uro og larm i klasseværelserne. Og følgeforskningen peger ikke overraskende på, at det giver lavere faglige resultater og dårligere trivsel blandt eleverne. Her skal I kommuner få forældrene mere på banen.”

Der er kommet mere uro i klasserne, og det er der flere grunde til: Mange danske børnefamilier er presset af jobbet, så der er meget lidt fritid til at være forældre. I samfundet er der et øget fokus på individualisering. Og for nogle forældre er børnene blevet et projekt som de bygger hele deres identitet op omkring. Se bare på mange forældres opslag af billeder af deres børn på Facebook. Det er barnet først i familien og i skolen. Det har den konsekvens, at barnet, der i skolen er en elev, er selvcentreret i undervisningen: Hvordan får **jeg** opmærksomhed? Hvordan får **jeg** hjælp? Hvorfor skal **jeg** vente? Det giver uro i undervisningssituationen! Her har alle i og omkring skolen et ansvar.

Det er heller ikke ligefrem fremmede for lærerens autoritet, at en del forældre ofte tror mere på det, barnet kommer hjem og fortæller om en given episode, end det lærerne kan berette om den samme episode. Det er faktisk nedbrydende for lærerens autoritet, og det kan give uro i den daglige undervisning. Når jeg i sin tid som lærer var til et forældremøde med en ny klasses forældre, plejede jeg at sige, at hvis de ville love kun at tro på halvdelen af det, deres børn kom hjem og fortalte om skolen, ville jeg love kun at tro på halvdelen af, hvad eleverne fortalte om forældrene. Det udviste forældrene stor forståelse for! Men det var jo i en anden tid.

Inklusion af elever med særlige behov **kan** være med til at give mere uro i undervisningen. Det er vigtigt for mig at understrege, at det IKKE er de inkluderede elevers skyld. Det er de vilkår, de bliver budt, for at kunne blive inkluderet. Læreren skal have den tilstrækkelige viden om den enkelte elevs særlige udfordringer, der skal

lægges en plan for eleven, og der skal kunne tilbydes særlig hjælp og støttefunktioner i den daglige undervisning. Det sker alt for sjældent på skolerne – ikke af uvilje men af mangel på ressourcer. Vi har i vinter lavet en undersøgelse af lærernes oplevelser af begrebet inklusion. Jeg vil slå ned på et centralt forhold. På spørgsmålet om lærerne mener, at der er elever i deres klasser, der har faglige, sociale eller adfærdsmæssige problemer, angiver 90 % af lærerne, at det er der. Det skal sammenholdes med at 46 % af lærerne angiver, at de ingen støtte overhovedet har til disse elever. Det presser lærerne og også de ansatte i PUI, der mødes med nogle forventninger fra lærernes side, som de ikke har mulighed for at opfylde. Det er ikke godt nok. Undersøgelsen vil senere blive offentliggjort.

PUI – Pædagogisk udvikling og inklusion – har her på det seneste ændret deres arbejdsmåde, så de i højere grad skal rådgive lærerne i undervisningssituationen end lave test og undervisning af den enkelte elev – fra ekspert til konsulent til samskaber. Det har PUI det seneste år arbejdet med, men det hjælper ikke så meget, hvis lærerne stadig generelt har den opfattelse, at PUI leverer den ydelse, PPR tidligere gjorde. PUI er nødt til at forklare på alle skoler, hvad deres nye måde at tænke og arbejde på er. Målet med paradigmeskiftet i PUI er, at alle børn og unge i Slagelse Kommune får den nødvendige opbakning til at udvikle sig personligt, socialt og fagligt, og at flest mulige børn og unge er i almene dagtilbud og skoler. Det er et mål, der er funderet i Salamancaerklæringen. Her står blandt andet at de børn, der har særlige uddannelsesmæssige behov, skal have adgang til almindelige skoler, - OG SÅ KOMMER DET VIGTIGE - som skal være i stand til at imødekomme deres behov ved at anvende en pædagogik, der er centreret omkring det enkelte barn. Hvis ikke det er til stede, bliver inklusion jo bare en spare øvelse og opbevaring. PUI har også som et mål, at de børn og unge, der ikke kan inkluderes, får det mest optimale tilbud, der sikrer størst mulig inklusion på et senere tidspunkt. Hvis det skal opfyldes kræver det, at der etableres tilstrækkelige pladser indenfor kommunen. Her er samlingen af 3 skoler for elever med særlige udfordringer på den gamle Nørrevangsskole et skridt på vejen, men kun et skridt!

For mange mange år siden var det bøjet i neon, at når det drejede sig om at passe små børn var de tre R'ere afgørende: Ro – regelmæssighed – renlighed. De kunne måske omskrives til, at enhver skole og enhver undervisningssituation skal være præget af RO – REGELMÆSSIGHED og RESPEKT!

Per Schultz Jørgensen siger det på en anden måde: Hvis der er orden og struktur i omgivelserne, får et barn struktur i hjernen. Hvis der er kaos, får barnet kaos i hjernen.

Der er uro og der er uro, og så er der decideret vold. Det er helt uantageligt, at lærere skal blive udsat for vold, når de er på arbejde, men det sker faktisk. Heldigvis ikke så ofte på alment skolerne, men især på en skole har der været mange tilfælde af vold af alvorlig karakter. Det må ikke forekomme. Det kan være ødelæggende for den enkelte, der bliver udsat for vold, men det er også ødelæggende for den naturlige autoritet en skole skal have. Alle arbejdspladser i kommunen har en forpligtelse til at lave præcise retningslinjer til identifikation – håndtering – og forebyggelse af vold. Og de skal være effektive. Det kan ikke være rigtigt, at man for at være lærer i den danske folkeskole skal blive udsat for vold eller fornærmende tiltale. Det skal stoppes. Det er forældrenes ansvar, og det er ledelsens ansvar. Vold skal politianmeldes og anmeldes som en arbejdsskade.

Merete Riisager sagde: ”En tredjedel af forældrene er bekymrede for, om deres børn har tid til at gå til sport efter skoletid.”

Det er den længere skoledag, hun refererede til. Den tidligere undervisningsminister gav i et hyrdebrev skolerne mulighed for at forkorte lange skoledage ved at veksle understøttende undervisning til tolærerordninger. Uddannelsesudvalget i Slagelse Kommune gav sidste forår den enkelte skolebestyrelse kompetence til at træffe den beslutning. Det er der 4 - 5 skoler, der i indeværende skoleår har benyttet sig af. Jeg vil opfordre alle skolerne til at gøre brug af muligheden. Ikke kun for at afkorte skoledagen for eleverne men lige så meget for at erstatte noget af den understøttende undervisning med kvalificeret fagfaglig undervisning med to lærere i en klasse! På nogle skoler er økonomien dog simpelthen så presset, at det ikke kan lade sig gøre.

En anden vej at gå – og jeg har sagt det før - er, at man på skolerne overlader endnu mere af den understøttende undervisning, faglig fordybelse og lektiehjælp til klassernes faste lærere. Det giver mere tid i undervisningen, mere fleksibilitet og større muligheder for anderledes undervisningsformer og mere kvalitet i undervisningen. Jeg vil igen i år fremhæve, at en god måde at gøre det på er ved at forøge lektionslængden til én klokke time ”finansieret” med den understøttende undervisning. Det har flere skoler gjort i år. Lad flere bevæge sig den vej!

Skolerne kunne også forsøge at blive en af de 50 skoler, som undervisningsministeren giver mulighed for at lave forsøg med kortere skoledag og bruge ressourcerne på noget, der omhandler skolens kerneopgave – den gode undervisning.

Merete Riisager sagde: ”Der er flere dimensioner af dannelsesbegrebet. Der er den faglige dannelse, som handler om at give eleverne kundskaber og færdigheder. Der er den sociale del af dannelse, som handler om, hvordan vi omgås hinanden, taler til hinanden, hvordan vi forstår os selv – og i det hele taget indgår i fællesskaber. Og der er elevernes alsidige og personlige udvikling – deres lyst til at læse, deres fantasi og nysgerrighed – og deres forståelse af omverden.

I den mundtlige beretning sidste år sagde jeg følgende: ”Eleverne skal også gå i skole for magiens skyld. Læreren skal vise underet i undervisning. Tilegnelsen af færdigheder og dannelse skal gå hånd i hånd. At være menneske og blive menneske er en vigtig opgave for skolen. I skolen skal man også stifte bekendtskab med det uoverkommelige. Med sammenhængen. Med demokratiet. Med samfundet. Med lighed og ulighed. Med fortællingen.

Lærerne er forpligtet til at undervise på baggrund af hele Folkeskolelovens formålsparagraf.

Det er ikke alt, der har værdi, der kan måles. Det er ikke alt, der måles, der har værdi.”

Per Schultz Jørgensen bruger begrebet karakterdannelse, som skal give eleverne robusthed, selvstændighed, udholdenhed, selvkontrol. Det skaber en indre målestok, der kan bruges i alle af livets situationer - også undervisningssituationer.

Jeg er glad for, at undervisningsministeren nu også sætter fokus på dannelsesbegrebet i folkeskolen. Vi forsøgte sidste år at få lavet et debatarrangement for lærere, ledere, forældre, elever og skolepolitikere i samarbejde med Skole og Forældre og Skolekirketjenesten for netop at sætte fokus på dannelsesaspektet i folkeskolen. Af mange forskellige grunde løb det ud i sandet. Vi har genoptaget bestræbelserne og har nu også inddraget Skolelederforeningen og kommunen i planlægningen, så mit håb er, at det bliver gennemført. Dannelse og uddannelse skal gå hånd i hånd.

Merete Riisager sagde: ”Vi skal i regeringen være kritiske, når vi kommer med nye forslag. Og det skal I ude i kommunerne, når I driver skole. Alle de skibe, vi

sætter i søen – fra Christiansborg og fra kommunerne – de skal bidrage til det gode børneliv. De skal give børnene kundskaber og dannelse. Gør de ikke det, så må de skibe blive på land. Det er vores fælles forpligtelse.”

Hvilke skibe har Slagelse Kommune så sat i søen? Der er mange, men lad mig nøjes med at nævne 3:

VL skal være fuldt implementeret i 2019. Lad mig gentage endnu engang: VL har i det forgangne år krævet mange ressourcer i form af tid til kurser for hele det pædagogiske personale, lokale møder, ekstra indsats i forhold til eleverne og penge til udbyderen. Det har dog været meget forskelligt, hvordan medarbejderne har haft ejerskab og energi til at honorere alle forventningerne. Selve kravet om at skulle indarbejde VL i undervisningen og udarbejde Impact Cycles har givet mange lærere opgaver, de har svært ved at se meningen med, og som mange oplever, tager tid fra den almindelige forberedelse af undervisningen. Vi har ikke noget problem med, at lærere vælger at bruge VL i deres undervisning. Vi har et problem med, at alle lærere skal tvinges til at bruge VL som en metode til at systematisere undervisningen. Det bør være frivilligt for skolerne og lærerne at bruge VL. Når vi taler med Center for Skole om VL, tilkendegiver de, VL som metode er frivilligt for skolerne at anvende. De kan plukke i det, som de vil. Lad det også blive den enkelte leders opfattelse og lærers mulighed!

Meebook er den læringsplatform, Slagelse Kommune har valgt. Indeværende skoleår har været tænkt som en forsøgsperiode. Der har været mange børnesygdomme. Nu viser det sig, at forligskredsen om folkeskolereformen er enige om, at antallet af bindende mål skal reduceres og fremover kun skal være vejledende og ikke som nu være juridisk bindende. Det bør få store konsekvenser for den måde læringsplatformene er bygget op på, så de ikke kun har fokus på færdigheds- og videns mål men også får fokus på kompetencemålene, og så læringsplatformene kan understøtte lærernes undervisning. Det kræver en revision af læringsplatformen, men er man villig til det?

I budgetforliget for 2016 aflyste byrådsflertallet aftalestyringen, der var en meget top styret proces, hvor det politiske udvalg formulerer nogle mål for eksempelvis folkeskolerne. De mål dannede så grundlag for at indgå en udviklingskontrakt med skolechefen med en højere detaljeringsgrad. Det er f. eks. i udviklingskontrakt, at der står, at VL skal være implementeret helt på alle skoler i 2019. Herefter indgik skolechefen en virksomhedsaftale med den enkelte skole. Her var detaljeringsgraden

blevet meget større. Vi har lige siden budgetforliget ventet spændt på, hvad der skulle sætte i stedet for aftalestyringen. Nu har kommunaldirektøren Jane Wiis løftet sløret. Det drejer sig om en ny styringstilgang, der er baseret på tillid, gennemsigtighed og ”sund fornuft”. Det kan ingen vist sige nej til. I skemaform ser det sådan ud.

Det centrale punkt for os er, at også almindelige medarbejdere bliver involveret i udformningen af de politiske mål og navnlig i skolens mål. Det skulle gerne gøre målene nærværende. Men det forudsætter som sagt, at man reelt involverer medarbejderne.

Men det er ikke gjort med det! Der skal jo også måles på, om målene nås – som det er en trend i alle dele af samfundet efterhånden. Her er kommunen i gang med at udvikle en platform, der skal give mulighed for ledelsesinformationer, så eksempelvis skolelederen hele tiden kan se, om skolen arbejder hen mod målet. Her udvikler man en digital løsning, hvor skolelederen let kan se alle tilgængelige data om skolen: Nationale testresultater, elevfravær, elevtilfredshed, medarbejdernes sygefravær, personalegennemstrømningen osv. Men hov. Hvor blev alt det af, der har værdi, men som ikke kan måles i folkeskolen eller for den sags skyld på de andre områder i kommunen, hvor ikke alt, der har værdi kan måles? Det kunne jeg ikke få noget svar på fra kommunaldirektøren. Så må vi jo give vores bud. I Scotland har man et selvevalueringsystem kaldet ”How good is your school?” Her er det bærende princip, at skolen udover at blive målt på det umiddelbart målbare, selv skal formulere, hvad de gerne vil vurderes på. Det er der perspektiver i. Så vil skolerne have mulighed for at formulere mål for hele eller dele af dannelsesaspektet i Folkeskoleloven. Det vil efter min overbevisning være med til at sætte fokus på, at skolens vigtigste opgave er, at gøre eleverne i stand til at blive og være menneske i det samfund, de allerede er en del af, og de i fremtiden skal være en endnu større del af. Kundskaber og dannelse.

Hvis de skibe, kommunen sætter i søen, ikke giver eleverne bedre muligheder for kundskaber og dannelse, så er det dødssejlere, og så skal de skibe blive på land.

Merete Riisager sagde: ”Folkeskolen er folkets skole. En skole, hvor kundskaber og dannelse kommer før trends og detailstyring. En skole, som sender børnene ud på en dannelsesrejse, den dag, de træder ind ad skoleporten. Lad os værne om den skole og om, hvad der er vigtigt på den rejse.”

Den dagsorden skal vi som lærere i Slagelse Kommune gå ind i. Vi skal have erobret fagligheden og den pædagogiske debat på alle lærerværelser tilbage igen. Den engagerede og passionerede lærer er den enkeltfaktor, der betyder mest for elevernes resultater af undervisningen.

Vi forsøgte sidste år i Slagelse Kommunes HovedMED-udvalg at få alle kommunens arbejdspladser til at arbejde med kerneopgaven. Da det projekt kom ind over HR´s udviklingskonsulenter, blev det til ”vores fortælling” symboliseret ved plakater med et smilende ansigt.

Det var ikke lige meningen, og det har haft meget begrænset succes!

Vores intentioner var, at man på alle arbejdspladser herunder naturligvis alle skoler og arbejdspladser, hvor vi har medlemmer, skulle stille sig selv 3 simple spørgsmål:

1. Hvad er vores kerneopgave?
2. Hvad laver vi, der understøtter kerneopgaven? – Gør mere af det!
3. Hvad laver vi, der hæmmer kerneopgaven? – Gør mindre af det!

Jeg er ikke i tvivl om, at en sådan relativt simpel øvelse vil blotlægge meget unødvendigt bureaukrati, tåbelige registreringer, uhensigtsmæssige arbejdsgange og unødvendige møder. Det vil give plads til, at lærerne kan koncentrere sig om det vigtige: At give eleverne kundskaber og dannelse, og det vil også give et bedre og sjovere arbejdsliv. En enkelt skole i kommunen har allerede lavet deres forpligtende fortælling, som slutter med ordene:” Skolen har haft held til at fastholde sine personaler. Den kontinuitet og tryghed det giver, danner et godt grundlag for områdets børn videre ud i livet. Når læring og dannelse går hånd i hånd, skaber vi en god hverdag, så børnene føler, at livet er værd at leve – at verden kan forandres, og de kan medvirke hertil.”

Jeg kunne ønske at såvel nationale som lokale politikere for en gangs skyld ville gøre det til et politisk mål at give ledere og lærere ro til at skabe den gode undervisning og det gode børneliv. Det kan sagtens stå på en valgplakat til efteråret, hvis nogen tør og vil!

Merete Riisager sagde:” Hvor der er motiverede lærere, er der motiverede elever.”

Hvad giver motiverede lærere? I begrebet social kapital, som en del skoler har arbejdet med, beskriver man 6 faktorer – kaldet de seks guldkorn, der er forudsætningen for et godt job og dermed motiverede medarbejdere.

1. Indflydelse på eget arbejde.

Det drejer sig om indflydelse på egne arbejdsforhold, planlægning og udførelsen af arbejdet.

Har lærerne indflydelse på eget arbejde? Der er ingen tvivl om, at Lov 409's vedtagelse har givet mange lærere en opfattelse af, at deres indflydelse på eget arbejde er blevet meget mindre. Vi arbejder i forbindelse med ændringerne af Forståelsespapiret hele tiden på at give lærerne mere indflydelse på planlægning og udførelsen af arbejdet. Det drejer sig konkret om flere timer end 3 timer til egen disposition i relation til forberedelse og mere fleksibilitet i forhold til fixtid og flexetid, så lærerne i større udstrækning kan tilrettelægge arbejdet og arbejdsdagen mere hensigtsmæssigt i forhold til de opgaver, der skal udføres. Her møder vi modstand.

Men der er også den mere formelle indflydelse i MED-systemet. Efter den store arbejdskonflikt i 1899, blev det fastlagt, at arbejderne har retten til at organisere sig, og arbejdsgiverne fik retten til at lede og fordele arbejdet i samarbejde med de ansatte. Det er den sidste del af sætningen, man nogen gange glemmer – i samarbejde med de ansatte. Vi skal alle steder sætte fokus på MED-systemets vigtige rolle.

2. Mening med arbejdet.

Jeg ved, at alle oplever en høj grad af mening med deres arbejde i relation til undervisningen af eleverne, vejledningen af de unge i UU og arbejdet i PUI. Men når det kommer til kravene om, hvordan man skal udføre arbejdet – VL, Meebook, detaljeret målfastsættelse, regulativer om UU-vejledningen osv. kan det nogen gange knibe med at se meningen med galskaben. Det kunne fokus på kerneopgaven som beskrevet tidligere måske ændre på.

3. Forudsigelighed i arbejdet.

Det drejer sig ikke om, at man skal lave det samme år ud og år ind, men det drejer sig om rettidig information – om ændringer og om at vide, hvad man egentlig skal lave. Mange lærere oplever, at der i dagligdagen kommer opgaver flyvende ind fra højre, der kræver tid og fokus. Skemaerne til undervisning siger, hvilke fag man skal undervise i, men ikke hvad og hvordan. Det skal lærerne bruge deres forberedelsestid

til at tydeliggøre. Her kniber det. Lærerne oplever for lidt tid til forberedelse. Vi kan ikke få skolelederne til at beskrive mere præcist, hvor meget tid til forberedelse, den enkelte lærer har. Vi prøver også at få skolelederne til at udforme nogle mere beskrivende og præcise opgaveoversigter, så lærerne kan forudse, hvad de skal lave, og hvordan de skal prioritere opgaverne tidsmæssigt. Det kan vi heller ikke trænge igennem med.

4. Social støtte.

Kan komme både fra kolleger og fra ledelsen. Det drejer sig i al enkelthed om at være synlige for hinanden og nærværende for hinanden – både i lyst og nød så at sige. Alle skal opleve sig som en del af fællesskabet på en skole og ikke stå alene i svære situationer eller samtaler. Den pressede arbejdssituation for både lærere og ledere i dagligdagen gør, at der ikke altid er overskud til at være synlige og nærværende. Det er skidt.

5. Belønning.

Det kan være karriere, påskønnelse og anerkendelse. Her er det først og fremmest arbejdspladsen, der skal på banen, men det skal opfattes retfærdigt, eller vil det blive taget negativt op. Og så er der selvfølgelig lønnen. Den skal også opleves som retfærdig og rimelig i forhold til indsatsen. Her har vi jo lige om lidt overenskomstforhandlinger på det kommunale område. I første omgang skal der opstilles overenskomstkra v her i foråret. Det er både på løndelen, men det kan også være i forhold til arbejdstid, efteruddannelse og andre forhold. Jeg tror, at det bliver svære forhandlinger set i lyset af de sidste forhandlinger, hvor den i 2013 som bekendt endte i lockout. Jeg tror ikke, at KL eller vore medlemmer kan tåle en gentagelse af det forløb, så jeg tror på, at vi får en aftale, men det skal jo også være en aftale, som vi som medlemmer kan sige JA til. Og hvad kan vi sige JA til? Her vil vi forsøge at inddrage så mange af vore medlemmer som muligt i at opstille krav, der er rimelige og realistiske. Der vil komme noget ud om det senere.

Og endelig krav til arbejdet.

Kravene må hverken være for høje eller for lave. De skal være passende og ikke diffuse. I den seneste psykiske APV angiver over 50% af lærerne, at de tit kommer bagud med arbejdet, og at de mangler tid til at løse deres arbejdsopgaver. Dette kan også aflæses i, at 80 % oplever, at de hele tiden eller noget af tiden føler sig udkørte eller følelsesmæssigt udmattede af deres arbejde. Og så er der de situationer, hvor

lærere må sygemelde sig på grund af stress over, at de ikke kan nå deres opgaver eller af andre forhold på arbejdspladsen. Vi har ikke kendskab til, hvor mange det drejer sig om, men det er en del. Det stigende sygefravær giver en indikation.

Mere præcise opgaveoversigter kan medvirke til, at man som lærer ved, hvilke krav der stilles. Det løser ikke problemet med manglende balance mellem opgaver og ressourcer, men tydeligere kravbeskrivelser kan gøre det lettere for lærerne at prioritere deres opgaver og måske mindske stress.

Merete Riisager sagde:” Børn og unge er vores fælles ansvar. Vi vil alle det gode og det bedste. Men det er ikke nok med den gode vilje. Vi skal skabe en skole for folk – ikke for systemet. Og vi skal være meget opmærksomme på, om vi skræmmer dem, der leverer den gode undervisning, baglæns ud af klasselokalerne.

Er vi i færd med at skræmme dem, der leverer den gode undervisning, baglæns ud af klasselokalerne? Noget tyder på det. Fra 1. august 2016 til 1. marts i år er der blevet ansat 94 i lærerstillinger i Slagelse Kommune. Det er IKKE fordi, der er tilført flere ressourcer til skolerne. Det er fordi, lærere har sagt op og fået andet arbejde i eller udenfor folkeskolen. Vi har ikke mulighed for at samle udsagn op på, hvorfor lærerne siger op, men det kunne være en vigtig viden for os og kommunen at få. Det beklagelige er, at en del af de ledige lærerstillinger bliver besat af ikke-læreruddannede. Der er nu ansat 77 ikke-læreruddannede i lærerstillinger på fuld tid ud af 675 ansatte lærere. Sidste år var det på samme tidspunkt 50. Hvis det så var nogen, der havde nogle helt specielle kompetencer, kunne det måske gå. Men det er sjældent tilfældet. I langt de fleste tilfælde tillægges de generel undervisningskompetence i almindelige skolefag på trods af, at folkeskolelovens § 28 stk. 2 klart siger, at der kun kan ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag. Det er ikke i orden.

Nu skal dette ikke lyde som en hetz mod vore mange ikke-læreruddannede, som gør et rigtigt godt stykke arbejde. Men der er jo en årsag til, at der er et uddannelseskraft for at undervise i folkeskolen. Vi har sammen med Center for Skole genoplivet den skolebaserede læreruddannelse, vi var med til at etablere i 2009, hvor studerende med erfaring fra undervisning kan læse til lærer samtidig med, at de arbejder 1/3 tid på en skole. Det er en god vej at gå.

Men det er jo ikke gjort med det. Grundlæggende handler det om, at lave nogle ordentlige vilkår for lærerarbejdet, så uddannede lærere ikke søger væk fra folkeskolen. Ellers hjælper det ikke at uddanne flere lærere. Slagelse Kommune må også komme til den erkendelse, at de er i konkurrence med de omkringliggende kommuner om at tiltrække og fastholde uddannede lærere. Den er de ikke kommet frem til – endnu. Vi mener, at hvis vi kunne få forbedret vores Forståelsespapir - gerne til en decideret aftale, der fastsætter et maksimalt undervisningstimetal, der giver lærerne mere selvbestemmelse over deres arbejdstid, der giver lærerne mere fleksibilitet, og der giver lærerne nogle opgaveoversigter, der reelt giver dem klarhed over, hvilke opgaver de forventes at løse og et estimat over, hvor meget tid, der forventes at skulle bruges på opgaverne. Så vil kommunen stå i en god konkurrencesituation med de omkringliggende kommuner.

Man kunne jo også tænke videre i relation til fastholdelse. Vi har mange lærere, der går på pension, så snart de kan, selvom de måske godt kunne tænke sig af fortsætte lidt endnu på nogle ordentlige og lempelige forhold. Vi skal have skolelederne til at udnytte de udemærkede ordninger, der er i senioraftalen. Synet på arbejde er i alt for høj grad styret af vanetænkning. Vi kunne måske også ved de kommende overenskomstforhandlinger stille krav om mulighed for en mere fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Fleksibel arbejdstid kunne også være et emne. Byrådet har udtrykt ønske om, at se nærmere på begrebet. Vi har i HovedMED drøftet emnet her i februar. Det resulterede i, at vi har bedt alle sektorMED-udvalg om at se på, hvad der allerede er af fleksibilitet i de overenskomster, der er indenfor deres område.

Endelig kunne man - helt uhørt måske – spørge de ansatte på skolerne, hvad der for dem giver et godt arbejdsliv. Det kunne der komme interessante og nyttige svar ud af!

Jeg vil slutte med endnu et citat af Merete Riisager denne gang fra bladet Folkeskolen, hvor hun svarer på spørgsmålet:” Hvad er din vision for skolen?”

Svar: Overordnet skal der være mindre system og mere skole. Vi har haft en længere årrække med mere og mere styring af folkeskolen, og vi er nået et punkt, hvor vi må spørge os selv, om det folk, der befolker folkeskolen, føler, at det er deres skole. Der er mange forældre, der fravælger folkeskolen, og mange lærere har mistet arbejdsglæden.”

Det var, hvad jeg havde valgt at tage med i dette års mundtlige beretning. Jeg er naturligvis villig til at kommentere på andre forhold i relation til vores medlemmers arbejde, kredsens arbejde eller forhold i kommunen.

Jeg håber, at den samlede beretning – både den skriftlige og den mundtlige – vil give anledning til spørgsmål, kommentarer og synspunkter fra forsamlingen.

Med disse ord overgiver jeg beretningerne til generalforsamlingens behandling.

